



Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 3.09.46

**Inventaris van het archief van de Gewestelijke
Inlichtingencentrale 14 van de Nederlandse
Binnenlandse Strijdkrachten**

Versie: 08-02-2022

D.J. Kortlang

Nationaal Archief, Den Haag 2005

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Verwant materiaal.....	8
Beschikbaarheid van kopieën.....	8
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	9

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Gewestelijke Inlichtingencentrale 14 van de Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten

Archiefbloknummer:

35518

Omvang:

18 inventarisnummer(s)1,60 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten en kaarten.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Gewestelijke Inlichtingencentrale 14 van de Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten.

Samenvatting van de inhoud van het archief:

In september 1944 kwam er een overkoepelende verzetsorganisatie tot stand: de Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten (NBS). Daarin werden de Ordedienst (OD), de Landelijke Knokploegen (LKP) en de Raad van Verzet (RVV) bijeen gebracht. De NBS was een militaire organisatie die de geallieerden moest helpen bij het verdrijven van de Duitse bezetter. Bovendien moest de NBS het machtsvacuüm opvullen, dat waarschijnlijk zou ontstaan in de eerste periode na de bevrijding. De NBS beschikte over een eigen inlichtingendienst, die inlichtingen moest verzamelen over de Duitse strijdkrachten en Duitse infiltratie moest tegengaan. Gewest 14 omvatte het zuidelijke deel van Zuid-Holland met onder meer Rotterdam. De frontlinie tussen het bevrijde Brabant en Zeeland enerzijds en het bezette Holland anderzijds viel eveneens onder dit district.

Het archief bevat inlichtingen uit diverse districten, politieberichten, lijsten van Nederlanders die met de bezetter samenwerkten en diverse kaarten.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Gewestelijke Inlichtingencentrale 14 van de Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten, nummer toegang 3.09.46, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Gewestelijke Inlichtingencentrale BS, 3.09.46, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

In september 1944 werden uit de toen bestaande verzetsorganisaties (O.D., L.K.P., en R.V.V.) de Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten geformeerd.

Deze N.B.S. was een zuiver militaire organisatie, bestaande uit een strijdend gedeelte en uit bewakingstroepen. Leden ervan stonden derhalve onder militair krijgstucht. De taak van de N.B.S. zou voornamelijk zijn het in samenwerking met de geallieerden verdrijven van de Duitse bezetters van het Nederlandse grondgebied en het opvullen van het gezagsvacuum, dat zou ontstaan in de eerste periode na de bevrijding, totdat de daartoe bevoegde burgerlijke organen hun wettige plaats zouden hebben ingenomen. Als elke militaire organisatie kreeg de N.B.S. ook de beschikking over een inlichtingenapparaat, dat tweeërlei doel had: a) het verschaffen van inlichtingen aan de geallieerden betreffende de Duitse strijdkrachten en hun verdedigingswerken, b) het beveiligen van het eigen militaire apparaat tegen infiltraties. Nederland was verdeeld in een aantal gewesten bij de opzet van de organisatie en deze waren weer onderverdeeld in districten.

Gewest 14 omvatte het zuidelijk deel van de provincie Zuid-Holland en bestond uit de districten:

Rotterdam en IJsselmonde, Alblasserwaard, Dordrecht en de Biesbosch, Beierland, Voorne en Putten, Goeree-Overflakkee en Schouwen, Westland en Schiedam. De organisatie van de inlichtingendienst liep hier uiteraard parallel mee. De commandant van de gewestelijke inlichtingengroep was verantwoording schuldig aan de commandant N.B.S. van het desbetreffende gewest. De inlichtingendienst werkte verder geheel als autonome organisatie. Na het weer in werking treden van het civiel bestuur zijn de N.B.S. ontbonden.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

De rechtstitel is (nog) onbekend

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

- 1-9** Inlichtingen, districtsgewijs ingedeeld en met een algemeen gedeelte, chronologisch geordend
1944 september - 1945 april 9 pakken
- 1** District Rotterdam en IJsselmonde, 1944-09-29 - 1945-03-28
- 2** District Alblasserwaard, 1944-12-04 - 1945-03-28
- 3** District Dordrecht en de Biesbosch, 1944-11-06 - 1945-03-31
- 4** District Beierland, 1944-12-11 - 1945-03-20
- 5** District Voorne en Putten, 1945-01-02 - 1945-02-08
- 6** District Goeree-Overflakkee en Schouwen, 1944-12-30 - 1945-03-24
- 7** District Westland, 1944-09-28 - 1945-03-30
- 8** District Schiedam, 1945-01-02 - 1945-02-22
- 9** Algemeen, 1944-09-26 - 1945-01-24
- 10** Politieberichten
1945 januari - 1945 mei 1 omslag
- 11** Lijsten van personen te Rotterdam en Schiedam die in het bezit mogen blijven van hun radiotoestel, met diverse aanvullingen
z.d. 1 omslag
- 12** Lijsten van arbeiders te Rotterdam, die geholpen hebben de Rotterdamse havens te vernietigen, van N.S.B.-ers, Hollandse S.S., Landwachters, W.A. en N.S.K.K.
- 13** Kaarten, betrekking hebbend op gewest 14 en gedeelten ervan, met vermelding van Duitse verdedigingswerken
z.d. 1 pak in rollen
- 14** Kaarten van het Westland met bijlagen, vermeldende o.a. de Duitse verdedigingswerken
z.d. 1 pak
- 15** Kaarten van de complete verdedigingswerken van Hoek van Holland, Rozenburg, Maassluis en Vlaardingen
z.d. 1 pak
- 16** Kaarten op de Duitsers buit gemaakt betreffende Naaldwijk, Hoek van Holland, Den Briel (Brielle), en Hellevoetsluis en hun omgeving, met vermelding van Duitse verdedigingswerken
z.d. rollen
Ontbreekt
- 17** Lijst met Rotterdamse pensions, opgesteld met het oog op eventuele evacuatie-ruimte en voor inrichting tot noodziekenhuis
z.d. 1 omslag
- 18** Lijsten met gebouwen en woonhuizen in Rotterdam, welke in aanmerking komen voor eventuele legering van troepen van de N.B.S.
z.d. 1 omslag